

ED

WADDENEILANDEN

AANVRAAG REGIO DEAL IN VOGELVLUCHT

Vijf bloeiende en levendige gemeenschappen. Dat willen de Waddeneilanden zijn. Nu en in de toekomst. Leefbare eilanden waar het prettig wonen, werken en recreëren is, met goede voorzieningen en een goede bereikbaarheid. Dat is niet vanzelfsprekend. Daarom vragen de Waddeneilanden het Rijk via een **Regio Deal** om hulp.

Het leven op de Waddeneilanden is uniek. Er heerst een ‘eilandgevoel’, een gevoel van saamhorigheid, we zijn op elkaar aangewezen. Het is voor velen ook een gevoel van ont-haasten – een beleving die net als de prachtige natuur veel toeristen naar de eilanden trekt.

Voor een buitenstaander of toerist lijkt er op het eerste gezicht dan ook niets aan de hand. Veerboten en ter-rassen zitten vol en alle belangrijke voorzieningen zijn aanwezig. Maar de leefbaarheid van de eilander gemeen-schappen staat onder druk want:

Er is een tekort aan **woonruimte**. Door de schaarse ruimte en kwetsbare natuur zijn de huizen er duur en mogelijkheden om nieuwe huizen te bouwen beperkt. Jonge mensen vertrekken en potentiële nieuwe eilan-ders blijven weg, omdat ze geen betaalbare woning kunnen vinden.

Elk van de eilanden is voor **voorzieningen** op zichzelf aangewezen – je rijdt immers niet even naar een buur-gemeente. Scholen, zorg en maatschappelijke onder-steuning moeten op de eilanden zelf georganiseerd worden en dat is relatief duur. Te kleine klassen maken het voor scholen op de kleinere Waddeneilanden sowieso moeilijk om overeind te blijven en zonder scholen trekken gezinnen weg.

De vraag naar arbeid is groot, maar eenzijdig – de **economie** leunt vooral op het toerisme en de horeca – en door het tekort aan woonruimte is het lastig om daar genoeg mensen voor te vinden.

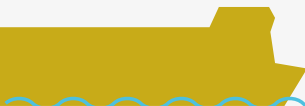
De veerdiensten vervullen de functie van openbaar vervoer en zijn de levensader van de eilanden. Deze **bereikbaarheid** dient jaarrond gewaarborgd te zijn.

Het hoofd bieden aan **grote opgaven**, zoals klimaat-verandering en de energietransitie, is door de eiland-specifieke kenmerken een nóg grotere uitdaging.

Langzaam raakt op de eilanden de leefbaarheid uit balans. Waar vijftien jaar geleden nog voldoende mensen en middelen waren om aan alle uitdagingen het hoofd te bieden, wordt dat nu steeds moeilijker.

Leefbaarheid onder druk

De reis naar de eilanden, per veerboot, is een uniek onderdeel van de eilandbeleving, maar voor de eilanders zelf is de bereikbaarheid soms problematisch.

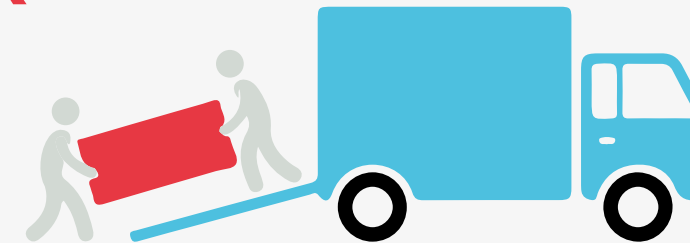
25 - 60% werkzaam in toerisme

In de rest van Nederland is 6% werkzaam in toerisme

Bovengemiddelde vergrijzing

Vergrijzing en ontgroening zetten voorzieningen zoals zorg en onderwijs onder druk.

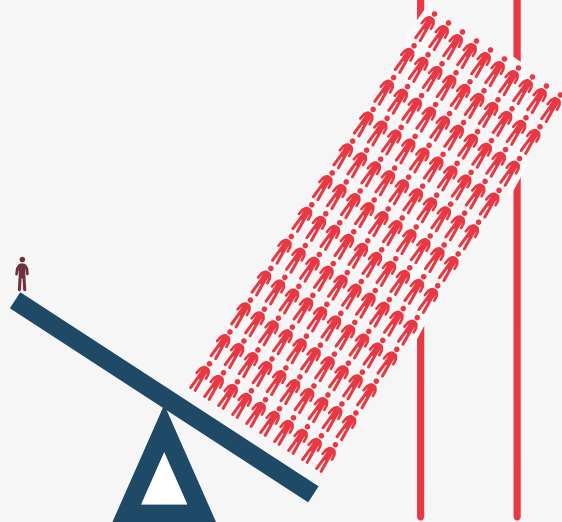
Bovengemiddelde ontgroening

Jongeren trekken weg vanwege tekort aan woonruimte en beperkte diversiteit aan banen en voorzieningen.

Anders dan andere gemeenten heeft een eiland letterlijk grenzen waarbinnen alles moet gebeuren. Er zijn geen uitwijkmogelijkheden qua woonruimte, voorzieningen, zorg en onderwijs. Met het wegtrekken van jonge mensen, verdwijnen ook vrijwilligers die bijvoorbeeld de reddingsbrigade of brandweer mogelijk maken.

25.000 inwoners

>3.000.000 bezoekers

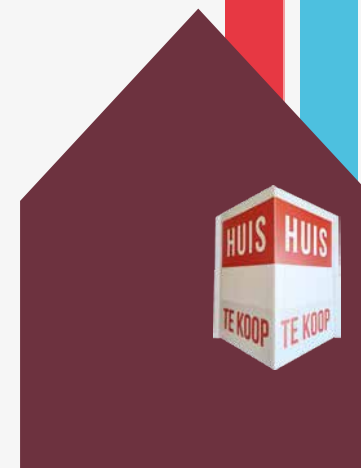
10.000.000 overnachtingen

Ruimte voor wonen is op de eilanden schaars. Betaalbare woningen voor eilanders zijn moeilijk te vinden. Ook woonruimte voor personeel, nodig om de bedrijven en voorzieningen op de eilanden in stand te houden, is er te weinig.

Gemiddelde verkoopprijs (2020)
€347.00 - €402.000

Gemiddelde verkoopprijs in de rest van Nederland
€334.500

Om écht klimaatneutraal te worden, moeten de eilanders niet alleen hun eigen energie- en grondstoffenverbruik verduurzamen, maar ook dat van hun bezoekers.

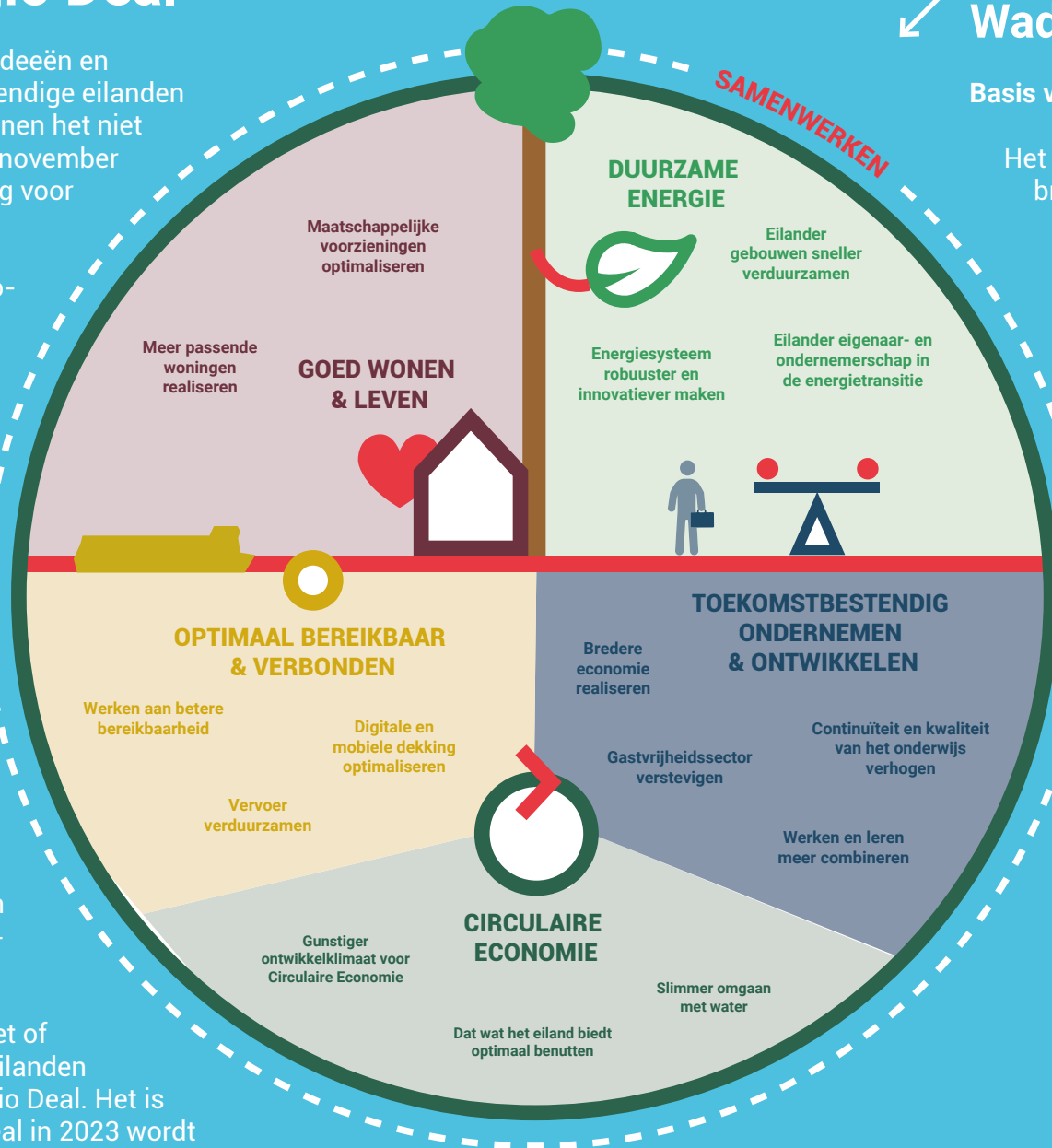
Aanvraag Regio Deal

De Waddeneilanden hebben ideeën en plannen om bloeiende en levendige eilanden te zijn en te blijven, maar kunnen het niet alleen. Daarom hebben zij in november 2022 bij het Rijk een aanvraag voor een Regio Deal ingediend.

Een Regio Deal maakt het mogelijk om een sterke impuls te geven aan plannen op het gebied van woningbouw, onderwijs, innovatief ondernemerschap, bereikbaarheid en duurzame ontwikkeling. Ze versterken de kracht van het gebied en dragen bij aan een samenleving met veerkracht.

Via een Regio Deal vragen de Waddeneilanden om financiële ondersteuning (€15,5 miljoen) en betrokkenheid (kennis). De eilanden dragen zelf €9 miljoen bij. Van de Provincies Fryslân en Noord-Holland wordt eenzelfde bedrag gevraagd.

Begin 2023 besluit het kabinet of het voorstel van de Waddeneilanden wordt uitgewerkt tot een Regio Deal. Het is de bedoeling dat de Regio Deal in 2023 wordt gesloten en dat de uitvoering in 2023 start.

Programma Waddeneilanden

Basis voor Regio Deal-aanvraag

Het Programma Waddeneilanden brengt de ideeën en plannen voor toekomstbestendige Waddeneilanden samen. Het staat aan de basis van de Regio Deal-aanvraag. Alle projecten zetten in op vernieuwing en verduurzaming. De thema's wonen, leven, werken en bereikbaarheid zijn daarom nauw verbonden met duurzame energie en circulaire economie.

Inwoners, ondernemers, onderwijs, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders zullen er profijt van hebben.

Meer informatie

Website www.dewaddeneilanden.nl

Email info@dewaddeneilanden.nl

Telefoon (0517) 740 000

Postadres Postbus 203, 8860 AE Harlingen

Bezoekadres Waddenpromenade 1, 8861 NT Harlingen

Het Samenwerkingsverband De Waddeneilanden is eindverantwoordelijk voor de Regio Deal-aanvraag en het Programma Waddeneilanden.

